

Sirota.

(Spisal V. Kosmak. Preložil Jožef Gruden.)

Solnce je stopilo iznad črnega lesa, kakor na-
deja iz otožne duše.

Na temnomodrem večernem nebu je
stal veliki mesec, bled kakor angel smrti,
žalosten kakor spomin na izgubljeno srečo.

Šel sem po cesti ter žalosten zrl k otožni
senci bledega meseca. Moj Bog! Da ta mesec,
ta žalost še podnevi gleda z neba dol na
človeka. Jeseni in lipe po cesti so se majale
in se tresle, kakor bi žalovale. K nogam mi je pal
rumen list kakor ovela solza.

Bilo mi je čudno pri srcu. Prišel sem k vasi, pred
katero se je razprostiralo pokopališče, obzidano z
belim zidom. Okrog pokopališča so se vzpenjali mo-
gočni kostanji. Sedel sem na travnik poleg rumenega
lista, oprl kukalo ob drevo, zažvižgal svojemu psu
Perunu ter vzel v roke čagan (t. j. palico, ki je obenem
piščal). Perun je legel k mojim nogam, otresal glavo,
kakor bi se čudil, zakaj sem tako otožen. Pritisnil sem
čagan k ustom in začel piskati:

Šla deva na travnik,
Na loke zelene;
Ni trave našela
Vsled rose studene.
Tam šipek je našla
In cvetek na šipku.

„Dragi moj cvet,
Jaz te utrgam.“

Ne trgaj me v mrazu
Ko cvetje mineva;
Ne trgaj v vročini,
Ko suše medleva.
Me trgaj sred maja,
Ko cvet se pomlaja.

Naenkrat Perun vzdigne glavo ter zarenči. Po-
gledam, kaj je? Na cesti je stala petletna deklica. Imela

je kostanjeve lase, vse skodrane, in obrazek kakor živa pomlad. Motrila me je z velikimi modrimi očmi, tako jasnimi, kakor bi jih bila ukradla z neba.

Poslušala je moje piskanje. Ko pa je videla, da jo gledam, se je ustrašila ter zbežala naprej k pokopališču. Zrl sem za njo. Bilo je dražestno dete; imelo je novo krilce. Na pokopališču so bila vrata narejena iz črnih latev. Deklica se je oprla obnje, potolkla na latve ter zaklicala: „Mamica, mamica, pogledjte me; novo obleko imam!“

Nikakega odgovora.

„No, mamica, pridite vendar sem in pogledjte, kakšno krilce imam!“

Zopet tiho. Le velik rumen list je pal k mojim nogam. — Deklica je malo počakala, pa spet začela tolči na vrata z obema ročicama: „Mamica, ali me nimate več radi, da ne pridete?“

Spet vse tiho.

Kostanj nad menoj se je stresal in švrljuga je žalostno začivkala na zidu.

Deklica je začela plakati, zakrila si obrazek z ročicama ter ihté šla mimo mene v vas.

Meni se je v srce smilila.

„Deklica“, sem ji zaklical, „zakaj jokaš?“

Pogledala me je in se obotavljuje ustavila.

„No, ne boj se me, dušica“, sem se ji dobrikal, „pojdi sem, dam ti podobico. Povej, kako ti je ime?“

Vzel sem iz žepa podobico ter jo pokazal deklici. Počasi se mi je približala.

„No, povej, kako ti je ime, revica!“

Deklica je zašepetala: „Maruška.“

„Zakaj pa jokaš?“

„Ker ni hotela mamica priti pogledat, da imam novo krilce.“

„Kje pa je mamica?“

„Tam na pokopališču spi.“

Obrnil sem se strani, da bi prikril svojo boleost. Potem sem prijel deklico za roko ter jo pobožal po obrazku. Držala je mojo podobico v roki ter me zaupljivo gledala.

„Doma nimaš mamice?“

„Imam drugo, ali ta me je bila natepla. Zato sem zbežala k babici, ki mi je dala to novo krilce.“

„Pa si šla mami pokazat, je-li?“

„Da, babica mi je rekla, da mama tukaj spi. A mamica noče priti in me noče pogledati.“

Deklica jame zopet plakatí ter si zakrije oči z ročicami.

S kostanja je padal list za listom, eden rumen, drugi rdeč in drugi zopet od slane opaljen in ovel. A na nebu je še stala bledega meseca senca kakor spomin na uvelo srečo v žalostnem človeškem srcu.

Moj mili Bog! Zakaj je ta naša pomlad tako kratka, a ta jesen, to umiranje, ta žalost, tako dolga? In zakaj že to človeške popje, zakaj že tudi to dete mora izkusiti, preden mu je vzcvetel maj, žalostno in uvelo jesen? Zakaj mora zaman iskati matere na pokopališču? Moj Stvarnik! Ti veš, zakaj; mi ljudje ne umemo tega.

Šiba.

Šiba, šiba,
Huda zver,
Hujše najti
Ni nikjer.

Zvezde svetle
So solzé,
Ki v očeh se
Mi blesté.

Ko po hlačah
Šviga mi,
Zvezde svetle
Vžiga mi.

Ko pa zrastem,
Bom vesel,
Da sem pesem
Šibi pel.

Gradiški.

